REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Tergul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 112. Brașov, Vinerĭ-Sâmbătă 20 Maiŭ (2 Iunie). 1900.

Impĕratul și Cehii.

Deși nu este pentru prima óră, că împĕratul Austrieĭ converséză cu delegațiĭ cehĭ, pe carĭ îĭ primesce, séu îĭ invită la masă, asupra situațiuneĭ politice interióre, totușĭ a făcut mare sensație conversația lungă, ce a avut'o la prândul de Mercurĭ cu Cehul tînĕr Dr. Pacac. Au fost neobicĭnuite până acum asemenĭ convorbirĭ în cestiunĭ grave de politică interióră ale Suveranuluĭ cu corifeiĭ oposițiuniĭ parlamentare. Numaĭ obstrucțiuniĭ este a se mulțumi. că au fost aduse în curs. Ele devin și mai bătĕtóre la ochĭ, décă vom considera, că se petrec cu ocasiunea primireĭ membrilor delegațiunilor, carĭ au chemarea de a se ocupa de trebile comune și esterne.

Imprejurarea, că monarchul inițiază astfel de convorbirĭ politice cu delegațiĭ boemĭ asupra cestiunilor interne, dovedesce maĭ mult ca orĭ și ce, că lucrurile în Austria au ajuns într'un stadiu fórte critic.

„Vremurile sunt grele!“ este esclamarea, cu care Maj. Sa s'a adresat alaltăerĭ, după prândul dela palat, Cehuluĭ Dr. Pacac. Trebue sĕ fiă în adevĕr grele, când monarchul nu lasă sĕ trécă nicĭ cea maĭ mică ocasiune fără de a vorbi despre ele.

Obstrucțiunea cehică nu póte fi delăturată cu vorbe dulcĭ, cu liniștirĭ și cu promisiunĭ. Tóte încercările în privința acésta au rĕmas zadarnice, și acum a trebuit sĕ esperieze însușĭ Suveranul, că nicĭ chiar desaprobarea și dojenile sale nu pot ajuta, căcĭ conducĕtorul ceh i-a rĕspuns: „Adevĕrat, că vremurile sunt grele, dér nu e vina nóstră. Majestatea Vóstră scie, că am fost impinșĭ fără voia nóstră în acéstă situațiune.“ Ér când monarchul a făcut amintire de proiectul legeĭ limbilor, care ar fi menit sĕ mulțuméscă pe Cehĭ, omul de încredere al acestora l'a rugat și l'a conjurat, sĕ nu lase, ca acea lege sĕ fiă introdusă printr'o ordonanță împĕrătéscă pe basa §-uluĭ 14, căcĭ acésta ar produce o turburare în Boemia, cum n'a maĭ fost, și ar însemna proclamarea lupteĭ permanente.

Sensație au făcut și cuvintele, prin carĭ Dr. Pacac a confirmat aserțiunea împĕratuluĭ, că în adevĕr Cehii au luat o atitudine dușmănósă față cu guvernul în delegațiune, și că acésta au făcut'o nu numaĭ din motive ale politiceĭ esterióre, ci și din ale politiceĭ interióre.

Esclmarea corifeuluĭ ceh: „Nu póte fi pe fața pămêntuluĭ națiune, căreia sĕ i-se fi făcut o astfel de nedreptate, ca nouĕ!“... póte sĕ fi fost adênc simțită de el, dér, fără a trece peste granițele monarchieĭ, am puté, făcênd asemĕnare, sĕ-ĭ dovedim contrarul.

Orĭ cum ar fi, convorbirea din cestiune, deșĭ ne privesce numaĭ pe departe, ca uniĭ, carĭ aparținem aceleașĭ monarchiĭ, trebue sĕ facă o adêncă impresiune și asupra nóstră, a Românilor.

Vedem cum Cehii prin representantul lor curagios și energic pretind sĕ li-se restitue drepturile pe deplin, și se arată neînduplecațĭ în apĕrarea lor.

Suveranul însușĭ caută sĕ-ĭ înduplece acĭ cu binele, acĭ dojenindu-ĭ aspru. Le spune, că anume s'a adus în Cameră o lege a limbilor numaĭ ca sĕ-ĭ mulțuméscă pe eĭ. Dér rĕmân neînduplecațĭ, declarând, că nu o pot primi.

Și pe lângă tóte aceste încercărĭ de sus și de jos de a-ĭ împăca, Cehii figuréză de fapt nu numaĭ ca naționalitate recunoscută în stat, dér au autonomia lor, dieta lor, au universitatea și școlile lor naționale pe tóte terenele și limba lor ocupă o posiție puternică în administrație și justiție. Și totușĭ se simt neîndreptățițĭ, nu-șĭ vĕd încă asigurată esistența și viitorul lor național.

Se asemĕnăm acum un moment starea nóstră cu a lor și sĕ ne întrebăm, décă relativ cu împrejurările și puterile poporuluĭ nostru românesc, suntem noi conscii în aceste clipite de marile postulate ale esistențiĭ nóstre naționale și de gróznicul pericul, ce o amenință?

Décă am fi conscii de aceste, atuncĭ desigur, nu am trebui sĕ esperiăm atât de trist, că în mijlocul confusiuneĭ de ideĭ, ce domnesce într'o parte a claseĭ nóstre inteligente, iese la suprafață un fel de resignare umilitóre, un soiŭ de sevilism pĕcătos, care nu ne póte duce, decât la totala destrămare și peire.

Sĕ ținem sémă de tóte cele de lipsă, dér sĕ nu uităm nicĭ un moment, că legile, după carĭ se dirig destinele popórelor, sunt pentru tóte unele și aceleașĭ și vaĭ de poporul, care nu le înțelege.

Delegațiunile și luptele interne.

(Din delegațiunea ungară.)

In ședința de Marțĭ a delegațiuneĭ ungare s'a terminat desbaterea asupra budgetuluĭ ministeruluĭ de esterne, primindu-se budgetul și esprimând recunoscință conteluĭ Goluchowski pentru „dibacea, démna și succésa“ conducere a afacerilor esterióre. Au vorbit numaĭ raportorul Falk și contele Apponyi asupra raportuluĭ comisiuneĭ pentru afacerile esterióre.

Ceea-ce s'a dis este o parafrasă a aceluĭ raport. Remarcăm însĕ pasagiul acela din vorbirea raportoruluĭ Dr. Max Falk, în care amintesce de acusațiunea, ce s'a ridicat în delegațiunea austriacă contra guvernuluĭ unguresc. Falk dise:

„Nu voiŭ sĕ ascund, că trebue sĕ mĕ stăpânesc mult, ca sĕ nu reflectez la acele imputărĭ, ba pot dice acusărĭ, ce s'au ridicat la alt loc érășĭ din incidentul desbateriĭ budgetuluĭ ministeruluĭ de esterne în contra nóstră — în contra națiuniĭ maghiare și în contra guvernuluĭ unguresc. Nu voesc sĕ o fac însĕ, din două cause. Intâiŭ, pentru-că nu mi-se pare cuviincios, ca o delegațiune sĕ suprarevideze, așa dicênd, aserțiunile făcute în cealaltă delegațiune. De-altmintrelea sunt convins, că acéstă afacere se va discuta acolo, unde e locul eĭ, și că acusațiunile nedrepte ridicate în contra nóstră, vor întêmpina acolo cuvenita respingere. (Așa e). A doua causă este, că nu voesc sĕ urmez rĕuluĭ esemplu și n'așĭ vré sĕ introduc cestiunile de naționalitate și în politica esterióră. Sunt din contră de convingerea, că fiă-cine, care voesce sincer esistența monarchieĭ austro-ungare, trebue sĕ lucre cu tótă puterea, ca cel puțin terenul politiceĭ esterióre sĕ rĕmână crușat de epidemia certelor de naționalitate.

„De anĭ de dile am făcut trista esperiență, ce influință distrugĕtóre au esercitat aceste lupte de naționalitate într'o parte a monarchieĭ asupra politiceĭ interióre a acesteia. Ar fi o nenorocire necalculabilă, décă aceste rivalitățĭ și frecărĭ naționale ar fi introduse și în politica esterióră, a căreĭ problemă este tocmaĭ, de-a apĕra acele interese, carĭ sunt comune tuturor popórelor monarchieĭ fără deosebire de naționalitate.“

Mĕi, mĕi, înțelept maĭ e d-l Falk! De ce nu le spune dér atuncĭ celor dela guvernul Ungarieĭ, sĕ se pórte așa, ca sĕ nu dea prilej sĕ se vorbéscă nimic rĕu despre eĭ nicĭ în delegațiunĭ, nicĭ afară de delegațiunĭ?

Românii din Bucovina și Polonii. „Neue Freie Presse“ a dis cu privire la cunoscutul discurs al delegatuluĭ bucovinean Dr. Popovicĭ, că acesta ar fi vorbit și de o luptă a Românilor în contra Polonilor. In privința acésta numitul diar vienes publică în numĕrul sĕu de Mercurĭ următórea rectificare:

„Delegatul *Dr. Popovicĭ* ne rógă sĕ constatăm, că în discursul sĕu din ședința de Sâmbătă a delegațiuneĭ, el nu a vorbit de o luptă a Românilor în contra Polonilor; gravaminele sale s'au referit maĭ mult la posiția Românilor față cu Rutenii. O aserțiune în contra Polonilor din Bucovina n'ar fi corespuns intențiunilor partideĭ sale, deóre-ce acésta nisuesce a stabili o înțelegere cu Polonii în interesul uneĭ cooperărĭ contra Rutenilor“.

Prândurĭ parlamentare.

Marțĭ și Mercurĭ, în 29 și 30 Maiŭ n. c., au fost la palatul regal din Budapesta prândurĭ parlamentare, date de Majestatea Sa.

La primul dineu, la care au fost învitațĭ presidiul delegațiuniĭ austriace și capii partidelor, a participat și deputatul român Dr. *Popovicĭ* din Bucovina.

A fost bătător la ochĭ, că după masă Maj. Sa, vorbind cu mulțĭ dintre delegații austriacĭ și ungurĭ, nu s'a adresat cu nicĭ un cuvênt către delegații cehĭ.

Cu atât maĭ mult a vorbit Maj. Sa la prândul de Mercurĭ cu delegatul ceh tînĕr, Dr. Pacac.

*

După masă monarchul a ținut obicĭnuitul „cercle“, care de astă-dată a fost de maĭ scurtă durată. Cu totul Maj. Sa a convorbit cu vre-o 15 delegațĭ ungurĭ și austriacĭ. Maĭ întâiŭ a vorbit cu ministrul de esterne *Goluchowski*. După aceea cu ceĭ doi miniștri-președințĭ.

„P. Lloyd“ spune, că Maj. Sa când s'a adresat către *Szell*, a avut „față veselă“ și „surîdea“. Când s'a întors însĕ spre Dr. *Koerber* „era fórte serios“. Cu *Falc* a conversat „fórte lung“ etc.

Din partea austriacă se raportéză, că după avorbirile amintite, Majestatea Sa a întrat cu delegatul ceh Dr. *Pacac* într'o conversație politică neobicĭnuit de lungă. După împărtășirile delegatuluĭ ceh, conversația a durat peste dece minute și a decurs astfel:

*

Majestatea Sa întrebă pe Pacak, décă pléca la Praga și după-ce acesta a rĕspuns afirmativ, monarchul vorbind despre grelele jurstărĭ politice, *a desaprobat categoric obstrucțiunea partideĭ Cehilor tinerĭ cu cuvinte mustrătóre.*

Dr. *Pacac* rĕspunse: Da, Majestate! jurstările sunt în adevĕr grele; noi toțĭ, cățĭ luăm parte la viața parlamentară, o simțim. Dér nu este vina nóstră. Majestatea Vóstră scie, că noi am fost impușĭ în acéstă situațiune. Am indicat guvernuluĭ o cale, ca sĕ iese din situațiunea de față. Ne rugăm de Maj. Vóstră, sĕ binevoițĭ a lăsa sĕ Vi-se presente indicările nóstre și sĕ Vĕ convingețĭ, *că postulatele nóstre sunt numaĭ drepte.* Și noi dorim sĕ se restabiléscă raporturile priinciose, și nisuim a ne împăca cu compatrioții noștri Germanĭ, *dér cerem sĕ ni-se restitue și dreptul nostru, ce ni-s'a luat.*

Impĕratul se pronunță apoi asupra atitudineĭ dușmănóse, ce au observat'o Cehii tinerĭ în delegațiune față cu guvernul comun, blamându-o.

Dr. *Pacac*: „Așĭ minți, décă nu așĭ recunósce acésta. Atitudinea nóstră n'a fost causată numaĭ de motive ale politiceĭ esterióre, ci și de acele ale politiceĭ interióre. Nu este pe fața pămêntuluĭ națiune, căreia sĕ i-se fi făcut o astfel de nedreptate ca nouă...“

Monarchul dĕdù din cap ca semn de hotărîtă negare.

Dr. *Pacac* continuă însĕ: „*Cu tótă venerațiunea dinaintea înălțimeĭ corónei, trebue sĕ-mĭ susțin cuvintele.* Noi de altmintrelea ne-am opus numaĭ în mod parlamentar, d-l ministru de esterne însĕ a vorbit într'un ton, care maĭ nainte nu era obicĭnuit în delegațiune“...

Impĕratul întrerupse aicĭ pe delegat, amintind de proiectele de lege *relativ la dreptul de limbă*, carĭ au fost presentate camereĭ și carĭ îșĭ aștéptă resolvarea lor.

Dr. *Pacac*: Majestate, aceste legĭ sunt pentru noi cu totul neacceptabile, și décă ar fi introduse cu §-ul 14, atuncĭ mĕ tem, că se va manifesta în țéră o iritațiune, cum n'a maĭ fost. Rog pe Maj. Vóstră a nu lăsa, ca acésta lege sĕ fiă introdusă pe calea §-luĭ 14...“

Impĕratul făcù érășĭ un gest de negare.

„Rog a scusa Majestate“, continuă Dr. Pacak. „Eu cunosc prea bine relațiunile. Vorbesc ca boem sincer și ca austriac sincer în interesul poporuluĭ meu, ca și în interesul imperiuluĭ și al dinastieĭ. *Sĕ nu lăsațĭ, Majestate, ca acésta lege sĕ fiă introdusă cu §-ul 14; acésta ar însemna lupta în permanență*“.

In fine Dr. Pacac rugà din nou pe împĕratul de a chibzui jurstările. Cehii au fost împinșĭ în situația, în care se află astădĭ; sĕ li-se dea putința, prin restituirea drepturilor lor, sĕ ajungă érășĭ în posițiunea cuvenită față cu statul...

Impĕratul se întórse; conversațiunea, care deșteptase generala atențiune, se sfîrși.

Cronica externă.

Din Francia. Se anunţă din Paris, că ministru de rĕsboiŭ *Gallifet* şĭ-a dat alaltăerĭ dimisiunea şi ministru-preşedinte Waldeck-Rousseau a primit'o. Demisia bĕtrânului general e motivată cu bóla de care sufere acum de timp mai îndelungat; retragerea luĭ însĕ are alte cause mai adâncĭ politice. Se dice anume, că dimisia lui *Gallifet* stă în legătură cu afacerea-Dreyfus, despre care actualul ministru-preşedinte a declarat în cameră, că este definitiv încheiată. Ministru de rĕsboiŭ însĕ a aflat, că într'o secţiă a ministeriului de rĕsboiŭ s'a întêmplat érăşĭ o înstrĕinare de acte din dosarul secret. Gallifet a ordonat îndată cercetarea şi descoperirea autorului furtului. Acésta a dat ansă la învinuirea, că guvernul voesce sĕ scormonéscă din nou afacerea-Dreyfus. Gallifet s'a apĕrat contra acestei acusărĭ în cameră, dicênd, că dinpotrivă el a voit sĕ împiedece reînoirea afacerei. Ministru-preşedinte Waldeck-Rousseau n'a fost de-o părere cu el şi a dojenit pe funcţionarii ministeriului de rĕsboiŭ, că lucréză în contra intenţiunilor guvernului. Acestea sunt antecedenţele, în mare.

Aşa se pare, că curentul afacerei-Dreyfus nu încetéză a nelinişti republica francesă şi dreyfusiştii, în frunte cu Zola, vor sĕ readucă érăşĭ la ordinea dilei afacerea odiósă. Zola publică în „*Aurore*" o scrisóre, care ocupă şépte colóne şi e adresată senatorilor, carĭ sunt contra amnestiei. El dice, că naţionaliştii şi antisemiţii se folosesc încă de acésta afacere pentru a domina cu ea situaţiunea şi prin terórе a pune mâna pe Francia. O mai folosesc şi ca armă electorală. Zola revine érăşĭ cu acusărĭ grave contra lui Eszterhazy, pe care-l învinuesce, că a vêndut fostului ataşat german Schwartzkoppen documente cu privire la viaţa privată a şefilor armatei. Isbucnind un rĕsboiŭ, dice Zola, Germania ar publica acele revelaţiunĭ şi ar defaima Francia mai înainte de luptă.

In locul lui Gallifet a fost numit ministru de rĕsboiŭ generalul *André*, comandantul garnisónei din Paris.

Impĕratul Wilhelm în Viena. „*Neue Wiener Tageblatt*" anunţă din isvor sigur, că împĕratul *Wilhelm* va visita pe Majestatea Sa *Francisc Iosif* în Viena din incidentul aniversării a 70-a a nascerei. Impĕratul german va sosi în Viena la 18 August şi încă în aceeaşĭ di se va reîntórce la Berlin.

Pericol în China. Aşa numita revoltă a *Boxerilor* ameninţă serios nu numai pacea interióră a Chinei, ci şi pe strĕinii creştinĭ din imperiu. Mişcarea Boxerilor este îndreptată mai ales în contra sistemului de guvernare din Peking şi a luat proporţii însemnate în părţile nordice ale imperiului şi în imediata apropiere de capitală. Boxerii au incendiat şi nimicit staţiunea *Linliho*, situată la 29 chlm. de Peking. Au întrerupt comunicaţia pe linia ferată, au distrus mulţime de vagóne şi au ucis pe mulţĭ impiegaţĭ. După scirile telegrafice mai nouĕ, rĕscóla Boxerilor se lăţesce într'una. Englesii şi Belgienii au părăsit *Fengtai* şi s'au refugiat în Tsientsing.

Lui „*Times*" i-se anunţă din Peking, că mişcarea Boxerilor a produs mare nelinişte şi că tóte puterile strĕine interesate au luat mĕsurĭ pentru ocrotirea supuşilor lor creştinĭ.

Trupele americane în Filipine sufer înfrângerĭ peste înfrângerĭ. Ĕtă bilanţul pe luna Martie:

La 6, lupta dela Rio-Grande: 210 prisonierĭ şi 2 tunurĭ Maxim pierdute. La 15, Americanii surprinşĭ nóptea la San-Fernando: 2 compănii nimicite.

In sfîrşit, după câte-va dile, ei au pierdut un convoiŭ de 29 mii dolarĭ în aur în provincia Cavite şi au fost siliţĭ sĕ deşerteze porturile Luigayan şi Duet.

Totalul esact al morţilor şi răniţilor americanĭ pe primele 3 lunĭ ale anului 1900, e de 6479.

Situaţiunea în Austria.

Unul din delegaţii cehĭ a avut dilele acestea un interwiev mai lung cu corespondentul unei foi din Budapesta. Cu prilejul acesta delegatul s'a pronunţat asupra situaţiunei în Austria şi a luptelor dintre Cehĭ şi Germanĭ. Ĕtă, în reasumat, ce a dis el:

Fostul ministru-preşedinte *Badeni* a creat prin cunoscuta sa ordonanţă de limbă o situaţiă, care e prescrisă în legea Boemiei din Aprilie 1848 şi sancţionată de împĕratul Ferdinand. In sensul acestei legĭ limba cehică e recunoscută ca limbă internă oficială. Sub Maria Teresia şi în epoca, ce a urmat, folosirea oficială a limbei cehice era în vigóre şi n'a fost desfiinţată, decât la 1852 sub *Bach.* Badeni a recunoscut îndreptăţirea pretensiunilor nóstre şi fără de a vătĕma câtuşĭ de puţin drepturile Germanilor, a restabilit aplicarea limbei cehice în serviciul intern.

Partidele germane însĕ n'au tolerat acésta şi au pornit lupta contra lui Badeni, care a culminat în obstrucţiune. A fost lupta minorităţii pentru căderea majorităţii. Factorii cei mai înalţĭ ai Austriei încă s'au plecat în faţa obstrucţiunei germane, când se prefăceau a crede, că ea va decide asupra esistenţei statului. A fost o fatală greşală acésta. Dér s'a întêmplat. Poporului ceh 'i-s'a luat şi puţinul, ce 'i-s'a dat din drepturile lui şi prin acésta s'a aplicat Cehilor o lovitură, pe care nu o puteau suferi liniştiţĭ.

Cu tóte acestea după căderea lui *Badeni*, Cehii s'au pus pe teren de aşteptare. Au aşteptat sĕ vadă, ce va face *Clary.* Dér n'a făcut nimic. Ei n'au obstruat atuncĭ, ci au făcut oposiţia cea mai cinstită. Germanii însĕ, carĭ de-odată cu căderea lui Badeni au încălecat calul cel mare, au zădărnicit orĭ-ce resolvare pacînică a neînţelegerilor. Atuncĭ s'au validitat acele *influenţe germane esterne*, carĭ au făcut pe cercurile normative sĕ crédă, că din Boemia nordică s'ar puté crea un nou Schleswig-Holstein. Şi aşa s'a întêmplat, că poporul cehic a fost despoiat în cel mai brutal mod de drepturile sale şi pentru fidelitatea seculară i-au rĕsplătit cu strivirea. Contra acésta trebuia căutat un remediu. Ni-am dat silinţa de a crea mai întâiŭ un *milieu*, care sĕ pregătéscă pacînica soluţiune. Când acésta n'a succes sub Clary, am fost tîrîţĭ din oposiţiă în obstrucţiune. A venit *Koerber*, despre care recunosc bucuros, că e funcţionar escelent, are multe intenţii bune şi se dice, că e neutral. Un timp óre-care am fost cu îngăduire şi faţă de el, dér când am vĕdut, că nicĭ el nu vré serios restabilirea drepturilor nóstre, am hotărît sĕ continuăm şi faţă cu el obstrucţiunea... Una din causele acestei obstrucţiunĭ este fórte însemnată. Prin conducerea *ad demonstrandum* a obstrucţiunei, vrem sĕ dovedim, că trebue aduse astfel de regulamente pentru cameră, carĭ *sĕ facă imposibilă obstrucţiunea orĭ-căruĭ factor parlamentar.* Prin acésta trebue restabilită putinţa de lucrare a parlamentului şi a garanta în chipul acesta *domnia majorităţii asupra minorităţii.* Acesta este unicul principiu parlamentar acceptabil, pentru care şi ostenim.

„*Vătĕmarea adusă poporului cehic este mult mai gravă, decât sĕ se pótă remedia prin óre-carĭ concesiunĭ.* Sincer mărturisesc, că mĕ mir de liniştea, cu care poporul cehic sufere acésta. Insĕ *fierberea internă e mare*, şi décă guvernul vré ordine, trebue sĕ restitue Cehilor drepturile lor. Cum stau raporturile adĭ, sunt mult mai puţine prospecte, decât sub Badeni şi Thun. *Am intrat în tratările de împăcare, dér nu credem în succes*".

Rĕsboiul — pe sfîrşite.

Roberts a intrat în Johannesburg! Aşa vestesc cu mare bucuriă şi alaiŭ scirile cele mai nouĕ din Londra. Ele se confirmă acum şi oficial, şi londonesii sunt sigurĭ, că pe diua de alaltăerĭ séu cel mai târdiu erĭ, Roberts a ocupat şi *capitala Pretoria.* După o scire a lui „*Daily Mail*", căpitanul oraşului, *Krause*, s'a pregătit deja înainte sĕ priméscă pe Roberts şi a adresat o circulară către toţĭ funcţionarii orăşenescĭ provocându-i, sĕ fiă cu băgare de sémă, ca aventurierĭ strĕinĭ sĕ nu comită fapte de violenţă şi atentat în contra minelor.

Bucuria în Londra este cu atât mai mare, cu cât minele de aur au rĕmas neatinse. Englesii nicĭ nu se mai tem, că minele vor fi aruncate în aer. Roberts a sosit destul de cu vreme la Johannesburg, pentru ca sĕ asigure minele. Vor avé dér Englesii aur destul, cu care sĕ-şĭ acopere cheltuelile rĕsboiului.

Burii s'au retras la *Pretoria*, dér fără speranţă, că vor puté apĕra capitala. O scire privată spune, că avangardele Englesilor au întrat deja şi în Pretoria fără de nicĭ o resistenţă. După ele va merge şi *Roberts*, a cărui întrare va fi primită prin capitulare. Se susţine, că şi preşedintele Krüger ar fi declarat, că nu vré nicĭ el sĕ se mai opună şi că e gata a-se preda, décă va fi lăsat sĕ petrécă în ţéră. O altă scire spune, că chiar décă ar voi, Krüger n'ar mai puté sĕ se refugieze, deóre-ce Roberts a luat mĕsurĭ, ca comunicaţia liniei ferate cu Lourenzo-Marqueze sĕ fiă tăiată aşa, că din Transvaal nimenĭ nu mai póte sĕ fugă.

Diarele din Londra spun, că guvernul transvaalian a mai făcut o ultimă încercare la diferite locurĭ pentru a primi ajutor strĕin. Rĕspunsul însĕ n'a putut fi, decât negativ, căcĭ guvernul a decis sĕ între în tratărĭ cu Anglia asupra păcii.

Incercarea acésta însĕ nu va avé nicĭ un resultat. Guvernul engles nu va întra în tratărĭ despre pace cu Burii. Pe cum Roberts a ocupat statul Oranje cu arma, aşa va ocupa şi Transvaalul.

Dumineca trecută lord Roberts, când a ajuns la rîul Vaal, în numele reginei Victoria *a proclamat statul Oranje de anectat Angliei* sub numele de „*Oranje River Terrytory*". De-odată cu acésta *esistenţa statului liber Oranje a încetat* şi de aicĭ înainte burgherii oranjenĭ vor fi consideraţĭ ca *rebelĭ*, ér nu ca adversarĭ, carĭ stau sub scutul dreptului ginţilor.

Tot aşa va face Roberts şi cu Transvaalul, după-ce va fi întrat în Pretoria. Acésta apare şi dintr'un discurs, ce l'a ţinut ministru-preşedinte *Salisbury* la clubul conservativilor şi din care reiese, că Anglia vré sĕ anecteze simplamente Transvalul şi despre independenţa Burilor nu mai póte fi vorba. „Intenţia categorică a guvernului este — dise Salisbury — de a împiedeca repeţirea rĕsboiului, a apĕra pe indigenĭ şi îndată-ce va fi posibil, va aduce împăcarea, ca tóte statele din Africa sudică *sĕ fiă membre fericite ale marelui imperiu britanic*". Salisbury a dis la finea discursului: „Nu putem fi în siguranţă până când celor două state sud-africane le vom lăsa şi cea mai neînsemnată părticică din independenţa lor".

Va sĕ dică desfiinţarea republicelor bure şi anectarea lor la imperiul britanic.

SCIRILE DILEI.

— 19 Maiŭ v.

Eblema mutilată. Diarele unguresci din Budapesta spun, că alaltăerĭ diminéţa s'a aflat, că *a mai fost ruptă o cruce* de pe o eblemă dela universitate şi că pe altă emblemă se vede o lovitură de baston. Acest obraznic atentat dovedesce, că de fapt se află o adevĕrată conjuraţiă contra crucei.

Direcţia serviciului sanitar român superior a stabilit carantine pentru întrarea animalelor în ţéră în următórele puncte: La *Burdujenĭ* (pentru Austria); la *Unghenĭ* (pentru Rusia); la *Ostrov* (pentru Bulgaria); la *Predeal* (pentru Ungaria); la *Vârciorova* (pentru Ungaria şi Serbia). Animalele nu vor mai puté întra în ţéră, decât numai prin punctele acestea stabilite, unde vor fi supuse celor mai severe cercetărĭ medicale veterinare. De asemenea vor fi oprite la carantină şi animalele destinate pentru export din România, timp de 24 ore, şi vor fi supuse de asemenea supravegherii medicale. Aceste mĕsurĭ sunt luate în vederea deselor conflicte şi pentru a nu se mai aduce acusărĭ de vecinĭ, că vitele esportate din ţéra românéscă sunt bolnave.

Manevrele din tómna anului acestuia ale corpului 12 de armată din Transilvania se vor ţiné în ţinutul Têrgu-Mureşului. Deprinderile finale vor fi între 3—8 Septemvre, la carĭ vor lua parte brigada Nr. 35 din Cluşiŭ, cea din Sibiiu Nr. 16 şi brigada honvedimei din Transilvania.

Camera advocaţială din Braşov aduce la cunoscinţa publicului, că d-l Dr. Nicolae *Mânoiu* a fost întrodus în lista advocaţilor camerei, cu sediul în Braşov.

Oprirea creditării în cârciume. Congregaţia comitatului Cianad a adresat ministrului de comerciu o representaţiune, în care, pentru a se pune stavilă lăţirei alcoolismului, care ia proporţiunĭ tot mai marĭ, cere sĕ se opréscă de a se mai da în cârciumĭ beuturĭ pe credit. Se dice, că ministrul ar fi aplecat sĕ ia disposiţiunĭ în privinţa acésta.

Din Cristian, lângă Braşov, primim scirea, că erĭ a rĕposat acolo veteranul învĕţător *George Popovici.* Inmormêntarea 'i-se va face mâne Sâmbătă.

Din Tulcea, în Dobrogea, se anunţă, că consiliul de acolo a hotărît, ca pe viitor marca oraşului Tulcea sĕ fiă monumentul reanexărei Dobrogei. Marca acésta este fórte frumósă. — Sĕmĕnăturile din tot judeţul Tulcea sunt minunate. Sĕcara a crescut ca nicĭ-odată — şi pe alocurea paiele întrec lungimea de doi metri.

Cununiă. D-l Dr. *Alexiu Bogdan*, vice-notar reg. la tribunalul din Bistriţa, şi d-ra *Octavia Bariţiu* din Năsĕud se vor cununa în 4 Iunie n. c. în biserica română gr. cat. din Năsĕud. — Urăm fericire tinerei părechĭ!

Tesarul dela Petrósa. Diarele francese aduc vestea, că museul Luvru din Paris a primit în deposit tesaurul dela Petrósă, care i a fost încredinţat de d-l Tocilescu. Acest tesaur a fost trimis la Paris pentru a figura la esposiţiunea universală în pavilionul României. Din pricina marei sale valorĭ însĕ, d-l Tocilescu a cerut pentru tesaur ospitalitatea Luvrului. Tesaurul e espus sub o vitrină specială în sala giuvaerurilor vechĭ. El va rĕmâné acolo până în Noemvre.

Serată literară. Se scrie din Iaşĭ: Dumineca séra la 9 óre p. m. elevii liceului Naţional din Iaşĭ, de sub direcţia d-lui V. M. Burlă, au dat o serată literară musicală în sala de gimnastică a acelei şcolĭ, cu concursul mai multor elevĭ ai conservatorului, în folosul tînĕrului Zaharia David, eliminat din şcolile unguresci. Un program variat a delectat numĕrosul public, care venise sĕ ajute pe prigonitul din Ungaria.

Defraudare. Un funcţionor dela posta centrală din Budapesta, cu numele Becsky Ignácz, a defraudat în paguba poştei 10,000 coróne şi apoi a plecat la preumblare, dér nu se scie pe unde, poliţia şi gendarmeria nu-i pot da de urmă. Pécat de el, căcĭ Becsky era un patriot de „bune speranţe"; după cum se vede din subscrierea sa, era „nemeş", e numai de 28 anĭ şi a dat în scurta sa viéţă strălucite probe, că scie cum se risipesc banii. A făcut datorii prin tóte părţile şi ar fi făcut póte şi mai multe, décă nu şĭ-ar fi dat în petec cu defraudarea dela postă.

Eligibilitatea femeilor în Anglia. Numai de curênd camera comunelor a primit cu mare majoritate o lege, după care femeile pot fi alese în nouele consilii municipale din diferitele arondismente ale oraşului Londra, carĭ consilii au fost create prin legea dela 1899 asupra administraţiei locale în Londra.

Licitaţiune. Dela administraţia tramvaiului din loc primim următorul avis: Se aduce la cunoscinţa p. t. public, că în 5 Iunie n. la órele 10 a m. se vor vinde pe cale de licitaţiă la gara de pe promenada de jos, diferite obiecte aflate în tramvai, ca: plouare, bastóne etc.

Societatea internaţională a lucrătorilor din loc, după cum vedem dintr'o

invitare, ce ni-s'a trimis, va arangia poimâne, Duminecă, o „festivitate poporală împreunată cu concert, joc, postă internaţională, tratare cu prăjiturĭ, alergărĭ etc. în grădina restaurantului „Tränengrube". Inceputul la 2 óre. La cas de timp nefavorabil serbarea se va ţiné Lunĭ.

Concert în Nou. Dumineca şi Lunĭ, din incidentul Rosaliilor la apusenĭ, va concerta la „Elisium" în Nou musica lui G. Dicu.

Apucăturĭ pervers. Cetitorii noştri cunosc casul cu mutilarea emblemei ungare la universitatea din Budapesta şi atentatul mârşav contra crucei, săvârşit nu se scie încă de cine. Foile din Budapesta spun, că atentatul s'a repetat şi alaltăerĭ, căcĭ aceeaşĭ mână miserabilă a mai lovit o cruce de pe una din emblemele, carĭ, ca din graţiă, au fost lăsate neatinse. Mai mult decât tóte acestea însă trebue să revolte pe orĭce om de bun simţ împrejurarea, că s'au aflat gazete — jidano-maghiare, firesce — carĭ in loc să se ruşineze de acéstă ispravă vandală, au obrazul de a bănui pe ascultătorii de universitate *nemaghiarĭ* cu comiterea acelei ticăloşii. Aprópe tóte foile„ liberale" jidano-maghiare stau înainte cu suspiţiunea acésta, fără însă de a puté da cel mai mic indiciu. Este de însemnat, că însuşĭ decanul *Timon* Akos s'a vĕdut îndemnat, într'o scrisóre trimisă lui „Alkotmany", a declara în faţa suspiţionărilor de felul acesta, că „tinerii de *naţionalitate nemaghiarĭ* nicĭ odată n'au fost mai liniştiţĭ şi mai pacînicĭ, decât în decursul anului scolar curent". Şi numai declaraţia acésta este de ajuns pentru a spulbera bănuelile gazetelor jidano-maghiare şi a-le face să se ruşineze de apucătura infamă cu care vor să arunce vina şi răspunderea atentatului în cârca universitarilor nemaghiarĭ. Mai amintim, că studenţii sêrbĭ au şi trimis ḑiarelor o declaraţiă categorică, în care cu indignare resping bănuiala şi protesteză în potriva injuriei, ce se aduce tinerimei nemaghiare dela universitate.

De cumva lucrurile nu se vor cocoloşi, are să iasă adevĕratul atentator la ivélă, şi atuncĭ înşişĭ şoviniştii vor vedé cât de ridicolĭ se fac şi cât de greu păcătuesc când ridică arma suspiţiunei contra celor nevinovaţĭ.

Directoriul fundaţiunei Şuluţane. Precum ni-se scrie din Blaşiŭ, directoriul fundaţiunei fericitului metropolit Alexandru St. Şuluţiu, este convocat pe Vinerĭ în 8 Iunie n. c., ér senatul administrativ al aceleia la şedinţă estra-ordinară pe Sâmbătă în 9 Iunie n. c. După programul statorit, şedinţa directoriului se va deschide la 9 óre a. m. în sala archiereilor prin Metropolitul Dr. Victor Mihalyi. După constatarea numĕrului membrilor, administratorul fundaţiunei, canonicul capitular Dr. Vasiliu Hossu, va raporta despre fasele şi starea presentă a fundaţiunei, despre cassa fundaţională din Blaşiŭ, bunurile dela Spring, Cenade şi Vidrasĕu; tot d-l Dr. Hossu va presenta budgetul pe anul 1901. — Advocatul archidiecesan Dr. Iuliu Maniu îşĭ va face referada despre causele juridice şi procesele relative la fundaţiune şi în urmă comisiunea censurătóre permanentă de 3 (prepositul I. M. Moldovan, inspectorul reg. şcolar Iuliu Bardosy şi directorul financiar George Pop) va raporta despre revisiunea raţiunilor din anul 1899 şi despre scontrarea cassei fundaţionale.

Senatul fundaţional va avé, pe lângă programa de mai sus, de-a lua la pertractare interpretarea unor disposiţiunĭ din literile fundaţionale şi completarea directoriului ales pe periodul 1897—1902, în locul membrilor decedaţĭ: Iosif Hossu din Budapesta, Baron David Urs din Sibiiu, Iuliu Mihalyi din Blaşiŭ şi Ioan Gherasim din Alba-Iulia. In present se află în directoriu ca membri ordinarĭ, afară de capitulariştĭ: Dr. Ioan Raţiu advocat şi Iosif St. Şuluţiu jude reg. de tribunal în retragere din Sibiiu; Leontin Pop jude r. de tribunal în retragere din Cluşiŭ, Iosif Pop jude de Curiă din Budapesta, Iuliu Bardosy, inspector r. şcol. în retragere din Sibiiu, Ioan Mezey jude r. de Curiă din Budapesta, George Pop director financiar din Nyiregyház, Al. Onaciu jude r. de Curiă din Budapesta şi Vas. Hossu jude r. de tablă din Cluşiŭ. — Membri supleaţĭ sunt: Vasiliu P. Hărşanu adv. Sibiiu şi Dr. Al. Pop medic archidiecesan din Blaşiŭ.

Membrii senatului administrativ sunt, conform disposiţiunilor literilor fundaţionalĭ, toţĭ funcţionarii reg. de stat românĭ gr. cat. din archidiecesă, carĭ au rang de secretar dela fostul guvern reg. transilvan din Cluşiŭ.

Loteria „Casei Naţionale". Ni-se comunică, că comitetul central al Asociaţiunii în şedinţa sa din 29 Maiu a. c., considerând, că din causa scurţimii timpului nu s'a putut desface un numĕr atât de mare de bilete, carĭ ar asigura un profit mai însemnat pentru „Casa Naţională", pe basa ordinaţiunii ministrului reg. ung. de finanţe Nr. 40757 din 21 Maiu a. c. *a amânat tragerea la sorţĭ pe 20 Octomvrie nou 1900.*

Bilete se pot comanda la biroul Asociaţiunii în Sibiiu, str. Morii N. 8. Deposit general pentru România la D-nii C. Steriu & Comp. Bucurescĭ, Str. Lipscanĭ Nr. 19.

O statistică.

Oficiul statistic regnicolar din Budapesta a publicat ḑilele acestea raportul asupra mişcării poporaţiunei din ţĕrile coronei St. Stefan pe anul 1897.

Scim cum se fac statisticele ungurescĭ şi de aceea n'are să se minuneze nimenĭ asupra resultatelor, ce le dau ele, orĭ de câte-orĭ sunt publicate pentru lumea mare. Foile maghiare sunt „în plăcuta posiţiă" a constata pe basa celui mai próspĕt raport, că *maghiarismul se întăresce* vĕḑênd cu ochii şi că aḑĭ-mâne vor puté se ḑică: numai Ungurĭ locuesc în Ungaria. Firesce, statisticele ungurescĭ îi fac Ungurĭ pe toţĭ cei-ce sciu rupe două trei vorbe din vocabularul limbei maghiare, apoi pe toţĭ Jidanii, carĭ şĭ-au maghiarisat numele din Erger-Berger-Schossberger în Iştoc-Piştoc-Ţencalioc. Dér să vedem cum s'a sporit „naţia".

Spune statistica din cestiune, că sporul total în 1897 a fost de 219,097, din care pe Ungaria se vin 197,952, ér pe Croaţia-Slavonia 21,145. In 1898 sporul a scăḑut în Ungaria la 157,519, în Croaţia însă s'a urcat la 24,924.

După recensĕmêntul din 1890 numĕrul tuturor sufletelor în „imperiul ungar" era de 17,463,791, la care adaugêndu-se sporirea anuală până la finea anului 1898, numĕrul tuturor sufletelor ar fi trebuit să se urce cu finea acelui an la 18,953,000. Dér din numĕrul acesta trebue să se subtragă scăḑĕmêntul causat de emigrărĭ, carĭ până la finea lui 1898 au fost de *220,000*, aşa-că la finea anului 1898 totalul poporaţiunei a fost de 18,730,000, din care pe Ungaria cad 16,460,000, pe Croaţia 2,380,000.

Maghiarii, ḑice raportul statistic, s'au sporit cu 115,057 din 197,952 cât a fost sporirea generală. S'ar fi sporit aşa-dér poroditşa lui Arpad-Levi cu mai mult de 58%, pe când la 1890 se sporiseră numai cu 48·53%.

Desvoltarea elementului maghiar a luat avênt mai ales în oraşe. In Budapesta s'a sporit cu 94·7%.

E curios, că raportul însu-şĭ constată, că numĕrul nascerilor este în continuă *decrescere*. Cum vine dér, că totuşĭ „rassa maghiară" se sporesce? Constatarea acésta dovedesce involuntar, că Ungurii nu se sporesc prin nascerĭ, ci prin achisiţii de renegaţĭ, maghiarisaţĭ şi maghiaronĭ, cărora le vine bine la socotélă a-se mărturisi de „Maghiarĭ", pentru-ca să se căpĕtuéscă.

Congresul medicilor în Iaşĭ.

Lunĭ s'a deschis în aula universităţii din Iaşĭ congresul medicilor din România, la care au sosit fórte mulţĭ medicĭ din tóte părţile ţĕrii.

La propunerea preşedintelui Asociaţiunii generale a medicilor din România, congresul a proclamat ca preşedinte al sĕu pe Dr. Petrini-Galaţĭ, ér vicepreşedinţĭ au fost aleşĭ Dr. Thiron şi Dr. Peşteli.

Preşedinţĭ onorificĭ au fost aclamaţĭ D-rii: Obreja, Russ, Botez, Manolescu, Peride şi Rojniţă, ér membrii onorificĭ d-nii A. D. Xenopol, rectorul universităţii Iaşĭ, A. C. Cuza, C. Ollănescu, preşedintele Camerei şi C. Boerescu, preşedintele Senatului.

După-ce d-nii D-rĭ Besnea şi Drăgescu cetesc raportul general şi financiar al Asociaţiunei, se trece la ordinea ḑilei.

Dr. Leonte, preşedintele Asociaţiunii generale a medicilor din ţéră, vorbesce despre Liga contra tuberculosei şi propune a se lua mĕsurĭ severe contra întinderei acestui flagel. Este sprijinit de Dr. Manolescu.

Se mai vorbesce despre tratamentul orbirei, apoi despre administraţia societăţii.

In fine Dr. Luca rógă congresul, ca să interviă pe lângă direcţiunea căii ferate spre a o obliga să aşeḑe în vagóne scuipătorĭ cu antiseptice, spre a împedeca propagarea tuberculosei.

Lunĭ séra s'a dat o representaţiune în onórea congresiştilor. S'a jucat „Doctorul croitor".

In şedinţa de Martĭ, la care a asistat şi Dr. Emil Puşcariu, ca representat al ministrului de instrucţiune publică, s'a vorbit despre mĕsurile, ce sunt a se lua contra alcoolismului. Au vorbit despre acéstă temă d-nii Dr. Posa şi Dr. Riegler.

In fine d-l dr. *Obregia*, directorul general al serviciului sanitar, a luat cuvêntul. D-sa a făcut o espunere asupra alcoolismului în România, dovedind vĕdita lui esistenţă în ţéră, şi arătând că în acésta privinţă România egaléză ţerile cele mai alcoolisate, după cum reese din cantitatea enormă a beuturilor spirtuóse, ce se consumă (366 milióne litri anual) şi din mulţimea cârciumilor (în numĕr de 60 mii).

D. dr. Obregia a arătat apoi prin tabele grafice, întinderea alcoolismului în ţéră, şi a propus reducerea numĕrului cârciumilor în oraşe şi sate şi legĭ restrictive contra abusului de spirtuóse.

Séra s'a dat un mare banchet la otelul „Traian".

Scirĭ mĕrunte din România. — După sesiunea din Iunie decanatele tuturor facultăţilor dela universitatea din Bucurescĭ vor întocmi tablourĭ de studenţii, carĭ n'au făcut nicĭ un esamen în timp de doi anĭ. Aceştia, conform regulamentului, vor fi şterşĭ din matriculele universităţii.

— Alaltăerĭ au plecat din Galaţĭ cele două regimente de infanteriă, carĭ vor lucra la stîrpirea lăcustelor din Dobrogea.

— In Bucurescĭ s'a pus basa unei societăţĭ de asigurare numită „Coral" cu un capital de 1 milion lei, reversibil în acţii de câte 100 lei. Nu vor fi admişĭ ca acţionarĭ, decât Românĭ.

— Lunĭ séra s'a serbat la şcóla veterinară a 22 a aniversare a societăţei medicilor veterinarĭ. Au luat parte la şedinţă toţĭ medicii veterinarĭ din Bucurescĭ, precum şi d-nii D-rĭ Victor şi Aurel Babeş.

ULTIME SCIRI.

Londra, 31 Maiŭ. *Englesii au întrat erĭ la 2 óre în Pretoria, ocupând capitala fără de resistenţă. Prisonierii englesĭ au fost liberaţĭ. Krüger s'a refugiat.* Tóte ḑiarele esprimă părerea, că rĕsboiul s'a sfîrşit.

Din *Pretoria* se anunţă, că ofiţerĭ englesĭ dicteză condiţiile de capitulare a *Johannesburgului.*

Tientsin (China), 31 Maiŭ. Aḑĭ au sosit corăbiile rusescĭ „Cremjachcsu", „Dimitrij", „Sisoj Veliki", „Gajdamac" şi „Vsatnik" cu două canoniere; apoi corabia francesă „Descartes", corăbiile englese „Orlando" şi „Algerine" şi corabia italiană „Elba". De pe tóte corăbiile au debarcat soldaţĭ marinarĭ şi matrozĭ. Voind să între în Peking, ei au întêmpinat resistenţă.

Londra, 1 Iunie. Până acuma n'a sosit nicĭ o confirmare oficială, că Englesii au întrat în Pretoria.

Florĭ de teiŭ.

Diminéţă... Raḑele sórelui de Maiŭ se oglindesc rĕsfăţându-se în stropii de rouă şi pajiştea pare că-i un covor argintat. Prin tufişurĭ cântă păsĕrele şi fluturaşĭ neastîmpĕraţĭ sbóră de pe flóre, pe flóre. Zefirul se légănă visător, împrăsciând sărutărĭ în tóte părţile. Natura pare aiurată; deşteptată din somn, stă nedumerită vĕḑêndu-se aşa de frumósă.

Singură, dusă pe gândurĭ, merge spre mănăstire...

In jurul ei plutesce atâta viaţă şi atâta poesiă..., dér nimic nu póte să-i atingă sufletul... nimic; cu capul plecat, cu ochii pe jumĕtate 'nchişĭ înaintéză, îngânând încet o rugăciune. Par' c'ar fi o statuă mişcată de-o putere nevĕḑută.... Din marginea potecii o viorea îşĭ scóte sfiiósă capul dintre firele de érbă şi-o privesce lung..., par' că ar întreba-o: „scii tu ce-i viaţa?"...

Ea n'aude nimic, şi părăiaşul de din vale plângênd rĕspunde viorelei: „Las'o... nu-i mai tulbura rugăciunea...; e 'nzadar". Pe marginea potecii, icĭ-colo stau tufele de liliac înflorit, printre carĭ cântă pe 'ntrecute vrăbiile guralive.

Singură..., dusă pe gândurĭ, merge spre mănăstire.

Pe faţa ei tristă nu se póte ceti aprópe nimic; cucernicia dór îi înpodobesce fruntea, după cum nisce norişorĭ se lasă uşorĭ peste sórele, care apune. Şi totuşĭ... priviţi-o cât e de frumósă; o floricică de câmp sfiósă şi nevinovată...

Dér tăcere..., a început se cânte... înçet, par' c'ar fi o şóptă ângerescă. Ce tristă şi ce duiósă melodiă!

Când mi-ai jurat întâiŭ iubire,
— E mult de-atuncĭ.... par' că-i un véc...
Cântau drăguţe păsărele
Prin tufele de liliac....

A cântat mai mult, dér zefirul, leneş din fire, n'a putut prinde mai mult; atâta 'mi-a spus. . . . .
. . . .

Când era aprópe de mănăstire, un puişor de pasĕre, căruia încă nu-i crescuse bine aripile, se tîresce pe potecă şi ajungênd la un loc încăldit de sóre, nu mai scie ce să facă de bucuriă. „Şi tot e frumósă viaţa" ar ḑice el, déc'ar puté să vorbéscă.

Ea nu-i bagă în sémă.

Singură.... dusă pe gândurĭ trece pragul mănăstirii, pe când cei doi salcâmĭ dela uşe se clatină uşor, privind cu compătimire în urmă-i...

Veturia.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

Cărţi de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă a drept credincioşilor creştinĭ, *Ediţiunea IV corectată.* Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un esemplar în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conţine peste 334 pag. Legată în păreţĭ tarĭ coloraţĭ, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărişorĭ. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un esemplar legat în păreţĭ tarĭ coloraţĭ costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Preţul unui esemplar legat în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sĕrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu.* Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Conţine vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicĭ sunt favorabil apreţiate şi din partea clerului înalt din România.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu,* cunoscutul scriitor bisericesc. Conţin vre-o 400 pag. Preţul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predicĭ pentru Duminecĭ de *Iustin Popfiu,* învĕţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odinióră. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindĕnd predicĭ frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe.* Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sĕrbătorile de peste an, de *Em. Elefterescu,* cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ atât de mĕduóse, instructive şi cu atâta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Scrierĭ economice.

Tot dela Tipografia „A. Mureşianu“ se mai pot procura şi esemplare din *partea I* a Manualului: **Agrologia** sĕu „Agricultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 banĭ) — şi partea II, „**Fitotechnia**“ sĕu cultura specială a plantelor cu 611 pag. şi 202 figurĭ. Preţul 8 (cor., cu posta rec. 8 cor. 50 banĭ).

Pentru economii de vite este de nepreţuit folos marele şi valorosul op **Zootechnia** séu cultura generală şi specială a vitelor, de *Dr. George Maior,* profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ (Herĕstrĕu). Deşi am anunţat încă de astă-tómnă apariţiunea acestui preţios op, el n'a străbătut până acum în părţile de dincóce de Carpaţĭ. Adĭ însĕ se găsesce în deposit la Tipografia „A. Mureşanu“ în Braşov şi se póte trimite imediat orĭ cui îl cere. „*Zootechnia*“ este partea a treia din „*Manual de agricultură*“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreţiat din partea întregei presse române şi premiat şi din partea Academiei Române. „Zootechnia“ cuprinde *779 pag. format mare 4⁰* cu 225 figurĭ şi costă 8 coróne (cu posta recomandat 8 cor. 50 banĭ). Recomandăm economilor noştri de vite acéstă bogată scriere, până adĭ singură în felul sĕu în literatura română.

„Cartea Plugarilor“ séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* Tractéză despre legumărit, gunoiŭ, lucrarea pămêntului, sĕmĕnăturĭ, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, galiţelor etc. Un esemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acéstă carte a eşit numai acum de sub tipar.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian,* preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeinssen. *Ediţiunea a V-a.* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. şi costă 80 cr. (Cu posta 90 cr).

Cele mai de lipsă cunoscinţe despre ***Legea veterinară*** — o carte forte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conţine 134 pag. format mare şi costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr).

Cartea stuparilor sătenĭ de Romul *Simu.* Cu mai multe ilustraţiunĭ in text. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Preţul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu,* profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vinurĭ din póme, de *Grigorie Halip.* prof. la şcóla agronomică din Cernăuţĭ. Este o carte de 96 pagine, în care se dau esplicaţii şi învĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului, cum este a-se face tot feliul de vin şi must din felurite póme; carĭ póme sunt mai bune pentru facerea vinului şi cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Preţul 20 cr. (prin poştă 23 cr.)

*

„Resboiul pentru neatêrnae, povestit pe înţelesul tuturor de *George Coşbuc*“, este o carte nu numai cât se póte de interesantă, bine scrisă şi atrăgĕtóre, dér tot-odată şi cea mai eftină între cărţile românescĭ, apărute până acum. Un esemplar în format mare 8⁰ de *283 pagine* costă numai 50 cr. (cu posta 55 cr.). Cu deosebire ar fi de dorit sĕ se rĕspândéscă cât mai mult în straturile poporului, fiind ea în adevĕr scrisă „pe înţelesul tuturor“.

*

Dietetica poporală, cunoscuta şi mult folositórea scriere poporală a d-lui medic *Simeon Stoica,* cu privire la modul de vieţă a ţĕranului român, se vinde cu *preţul* scădut dela 1.60 banĭ la *1 coronă* plus porto. De vêndare la Tipogr. A. Mureşianu librăria Ciurcu, Gabonyi şi Zeidner în Braşov.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.50
Renta de coróne ung. 4%	91.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	115.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	159.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.95
Renta de hârtie austr.	97.55
Renta de aur austr.	116.75
Losurĭ din 1860.	135.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.60
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	717.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	716.50
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale	118.37½
London vista	242.21
Paris vista	96.25
Rente de coróne austr. 4%	96.40
Note italiene	90.70

Cursul pieţei Braşov.

Din 1 Iunie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.84
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.24	Vênd.	19.28
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Publicaţiune de licitaţiă.

Comitetul parochial al bisericei române ort. or. a Sf. Treimĭ din Braşov, suburbiul Tocile va da în anteprizä prin licitaţiă publică minuendă **adaptarea şcolei române de pe Tocile** şi a **casei de şedinţe** a Comitetului parochial, precum şi **zidirea unei case de locuinţă** pentru ecliserul bisericei.

Licitaţia se va ţiné în şcólă **Duminecă în 21 Maiŭ st. v. (3 Iunie st. n.) 1900 la 2 óre d. a.**

Preţul strigărei pentru adaptarea şcólei şi a casei de şedinţe este de 1923 fl. 28 cr., éră pentru zidirea casei de locuinţă a eclieserului de 1071 fl. 57 cr., la olaltă **2994 fl.** şi **85 cr.**

Amatorii de licitaţiă vor depune vadiu de 10% dela preţul strigărei în banĭ gata sĕu în hârtii de valóre.

Până la licitaţiă se primesc şi oferte închise, la care trebue aclu-dat acelaşĭ vadiu.

Planurile de adaptare şi zidire, preliminarele de spese şi condiţiunile de zidire se pot vedé la oficiul parochial al bisericei.

Braşov, în 7 Maiŭ 1900.

Comitetul parochial.

Vasile Sfetea, preşedinte. (3—) Ioan Suciu, notar.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**